

Retning af kirkelig Frihed, der ere blevne foretagne siden Systemskiftet, nemlig Ophevelsen af Bisperaadet og Tilladelse for Folkekirkens Præster til at holde Gudstjeneste i de evangelisk-lutherske Frikirker. Det er navnlig det sidste, jeg særlig lægger Vægt paa og takker for. Der er ved denne Bestemmelse ophævet en Ufrihedens Skranke, som ikke har været uden Betydning. Ophevelsen af Bisperaadet er jo en Handling, som man havde al Grund til at vente, naar et Systemskifte indtraadte. Bisperaadets Oprettelse havde væsentlig en provisorisk Karakter, og Bisperaadet havde derfor mere en politisk Betydning end en egentlig kirkelig. I alt Fald have vi ude i Menighederne ikke mærket noget til Bisperaadet. Derimod var det og har det i lang Tid været en Hemsko paa Udviklingen af det kirkelige Liv, en Hemsko, som mærkedes baade af Menighederne og af Præsterne. Om Forbudet til Præsterne mod at holde Gudstjeneste i Frikirkerne, er blevet paalagt Biskopperne af Ministeriet, eller om det var noget, som Biskopperne selv fandt paa, ved jeg ikke, men vist er det, at der af Biskopperne, og jeg kan da sige særlig Sjællands Biskop, af hvem man efter min Mening skulde have ventet noget mere, blev vaaget med stor Nidkærhed over, at Sognepræsterne ikke kom i for nær Berøring med Frimenighedspræsterne og med Frikirkerne i det hele. Nu er denne Skranke for Menighedslivets Udvikling bortfalden, og det er derfor, at jeg, som staar disse Frimenigheder noget nær, tillader mig at sige Tak til den højtærede Kultusminister for dette Skridt. Disse Frimenigheder er der jo ingen Grund for Folkekirkens Medlemmer til at sky. De have den samme Tro og føre den samme Lære som Folkekirken, og mange af os have vore bedste kirkelige Venner i Frimenighederne, og det er derfor, at vi ikke ønske at bryde med dem og heller ikke ønske, at Folkekirkens Præster skulde tvinges til at bryde med dem. — Maa det være mig tilladt med det samme, jeg omtaler dette, at fremkomme med en lille Kritik af de Betingelser, som ere knyttede til den Adgang, som er givet Folkekirkens Præster til at samarbejde med Frimenighederne. Dette Dokument, denne ministerielle Skrivelse, som omhandler dette Spørgsmaal, er, som det vil være kendt, af 23de August 1901, og det er delt i 2 Stykker. Det første Stykke omhandler de Betingelser, som ere foreskrevne Frimenighedspræsterne for at erholde denne Tilladelse; det andet Stykke omhandler Betingelserne for, at Folkekir-

kens Præster kunne faa Lov til at søge Samvirken med Frimenighedspræsterne. Det første finder jeg altsammen i god Orden; det er paalagt Præsterne for en Frimenighed, at han skal ansøge Biskoppen over det Stift, hvor Kirken ligger, om Tilladelse til at faa Folkekirkens Præster i sin Kirke til at afholde Gudstjeneste og forrette Altergang. Det er selvfølgelig, at denne Tilladelse skal han søge om, og det er ogsaa selvfølgelig, at det skal paalægges ham at fremskaffe saadanne Oplysninger, som kunne bringe Biskoppen Klarhed over, hvorvidt Frimenigheden staar paa den evangelisk-lutherske Grund. Det kan ogsaa være meget rigtigt, naar det hedder, at Tilladelsen kan tilbagetages af Biskoppen, thi Forholdene kunne jo forandres. Men naar alt dette er sket, og Præsten saa har faaet Tilladelsen fra Biskoppen, da synes jeg egentlig, at saa kunde det hermed være nok. Men det er det ikke. Sognepræsterne skulde søge paa lignende Vis om Tilladelse til at prædike i Frikirken, og ikke blot siger jeg paa lignende Vis, men der er egentlig paalagt dem meget strengere Regler i saa Henseende. Frimenighedspræsten kan dog nøjes med en Gang for alle at indhente Tilladelse for hvilken som helst Sognepræst til at prædike i hans Kirke; men Sognepræsterne skulde søge mange Gange, thi de skulde for hvert enkelt Tilfælde henvende sig til Biskoppen om Tilladelse til at forrette Gudstjeneste i en Frikirke. Saa skal Sognepræsten endvidere oplyse Biskoppen om, hvorvidt der er givet denne Frikirkens Præst Tilladelse til at faa Sognepræsten til at prædike i hans Kirke; det skal han meddele i sin Ansøgning. Men det synes jeg er saa temmelig unødvendigt, thi Biskoppen maa da vide i Forvejen, hvilke Frikirker han har givet denne Tilladelse til, og kan han ikke huske det udenad, maa han dog have en Fortegnelse over de vedkommende Menigheder, og deri kan han saa ganske rolig slaa op, saa jeg synes, at det er temmelig ufornuddent at paalægge ham i sin Ansøgning at meddele til Biskoppen, hvorvidt den Kirke, i hvilken han gerne vil prædike, har Biskoppens Tilladelse. Og saa skal Sognepræsten endelig i sin Ansøgning „udtrykkelig forpligte sig til at afholde Gudstjenesten og forrette Altergangen i nøje Overensstemmelse med Folkekirkens rituelle og andre herhenbørende Forskrifter“. Det kan jeg dog allermindest forstaa, at hver Gang han saaledes søger om at faa Tilladelse til at prædike, skal han give en højtidelig Forsikring om og